

ERREFORMA POLITIKOARAKO LEGEA (“Ley 1/1977 de 4 de enero para la Reforma Política”)

Artículo primero

Uno. La democracia, en el Estado español, se basa en la supremacía de la Ley, expresión de la voluntad soberana del pueblo. Los derechos fundamentales de la persona son inviolables y vinculan a todos los órganos del Estado.

Dos. La potestad de elaborar y aprobar las leyes reside en las Cortes. El Rey sanciona y promulga las leyes.

Artículo segundo.

Uno. Las Cortes se componen del Congreso de los Diputados y del Senado.

Dos. Los Diputados del Congreso serán elegidos por sufragio universal, directo y secreto de los españoles mayores de edad.

Tres. Los Senadores serán elegidos en representación de las Entidades territoriales. El Rey podrá designar para cada legislatura Senadores en número no superior a la quinta parte del de los elegidos.

Artículo tercero.

Uno. La iniciativa de reforma constitucional corresponderá:

a) Al Gobierno.

b) Al Congreso de los Diputados.

Dos. Cualquier reforma constitucional requerirá la aprobación por la mayoría absoluta de los miembros del Congreso y del Senado.

Disposiciones transitorias (xedapen iragankorra)

Primera.

El Gobierno regulará las primeras elecciones a Cortes para constituir un Congreso de trescientos cincuenta Diputados y elegir doscientos siete senadores a razón de cuatro por provincia y uno más por cada provincia insular, dos por Ceuta y dos por Melilla.

Disposición final

La presente Ley tendrá rango de Ley Fundamental.

SARRERA

Zer: Erreforma politikorako legea, Espainiako historian oso dokumentu garrantzitsua kontsideratzen dena, aldaketa politiko sakona zekarrelako

Noiz/Garaia: 1977ko urtarrilaren 4an, Trantsizioko bigarren etapan, Adolfo Suárezen lehen gobernuan

Nork: Gorte Frankistek. Gorteen presidentea: Torquato Fernández-Miranda, legea idatzi zuen.

Nori: Espainiako herriari (publikoa)

Mota: juridiko-politikoa, kutsu soziala (aldaketa soziala) / historikoa

ANALISIA

Hiru artikulua, bi xedapen iragankor eta bukaerako xedapen bat.

Aldaketa politiko bat planteatu, erreforma konstituzionalerako prozesua.

Lehenengo artikulua:

- Subiranotasun nazionala eta giza eskubideak.
- Botere legegilea Gorteen eta Erregeak sinatua.

Bigarren artikulua:

- Gorteak Diputatuen Kongresuak eta Senatuak osatu.
- Diputatuak sufragio unibertsalaren bidez hautatuak.
- Senatariak territorioaren arabera aukeratuak.

Hirugarren artikulua:

- Erreforma gauzatzea Gobernuari eta Kongresuari dagokie.
- Erreforma gehiengo absolutuz onartu beharko dute Kongresuak eta Senatuak.

Xedapen iraunkorra:

- Gorteetarako hauteskundeak egin.

Horretaz gain:

- Autonomia eskubidea zehaztu gabe utzi.
- Gorte Konstituziogileak ez aipatu, baina horrela gertatu.

TESTUINGURUA

Aurrekariak:

- 1969an Francok Juan Carlos I.a bere oinordeko izendatu (Ondorengotza Legea 1947).
- Frankismoaren azken urteetan barne eta kanpo gatazkak.

- Barne: erregimenak barnebiltzen zituen sektoreen arteko tira-birak. “Irekitze-prozesu”aren inguruan iritzi ezberdinak → tentsioak sortu.

- Falangistak: garapen politikoa aldarrikatu diktaduraren iraupena bermatzeko eta iritzi publikoa bereganatzeko.
- Teknokratak: Carrero Blancoren sostengua, garapen politikoaren alde egonkortasun ekonomikoa mantenduz.

Elizaren babesa ere gutxinaka galdu.

Gainera, etengabeko errepresio polizialak herrialdearen itxura okerragotu.

Erregimenaren etorkizuna kolokan, Franco zaharra.

- Kanpo: ezkerreko oposizioa indartu. Gazteek ez zuten GZ bizi, baina bai askatasun falta eta errepresioa → unibertsitateetan antolatzen hasi.

Lan eremuan langileek greba asko, batzuk orokorrak → erreprimituak → itxura okertu.

ETAk ekintza ugari, horien artean Carrero Blanco hil.

- 60ko modernizazio ekonomiko eta sozialak (industrializazio, turismo...) sistemaren kontraesanak handitu eta sistema kolokan jarri.
- Nazioarteko egoerak agerian utzi Espainiako testuinguru sozialaren hutsuneak (isolamendua) eta askatasun falta.
- Franco hil zenean diktadorekin nola jarraitu ez jakin → tentsioak sortu.
- Trantsizioa Arias Navarrokekin hasi, baina honek egindako sasierreformek porrot, gainera, desegonkortasun politiko eta sozial handiko egoera (M3 Gasteiz) zen eta ez zuen oposizioarekin negoziatu nahi.
- Ondorioz Erregeak Adolfo Suárez izendatu buru (Mugimenduaren buru zena) eta Trantsizioaren bigarren etapa hasi.

Momentukoa

- 1976ko uztailean Erregeak Adolfo Suárez izendatu buru → Trantsizioaren bigarren etapa, Suárezen lehenengoa.
- Aldaketa politiko eta soziala.
- Erreforma Politikorako Legea 1977ko urtarrilean → Gorte Frankistak desegin eta oposizioarekin negoziatu, PCE legalizatu.
- Erreferenduma: falangisten ezezkoak emaitza txarrak, etapa berri baten hasiera erakutsi.
- Tentsio politiko handiko momentua, eskuin muturrak Atotxako atentatua eta ETAk indarkeria handitu.
- 1977ko ekainean hauteskundeak, UCDk irabazi.
- 1978 Konstituzioa.
- 1979 Gernikako Estatutua.

GARRANTZIA

- Frankismoaren bukaera eta etapa berri baten hasiera.
- Demokraziarako lehen pausua.
- Frankismoaren bukaera erakutsi.
- Tentsio politiko eta sozial handiko momentua erakutsi.

